

Univerzita Karlova

Lékařská fakulta v Plzni

Husova 3, 301 00 Plzeň

Oponentský posudek pro Habilitační komisi o habilitační práci:

MUDr. Luděk FIALA, Ph.D.:

Endometrióza jako ženská sexuální dysfunkce.

Autor předkládá práci, věnovanou onemocnění žen, které je u nás i v zahraničí dlouho sledované a léčené. Endometrióza trápí postižené ženy jak v oblasti reprodukční, tak v oblasti sexuálních poruch a problémů v partnerské sexualitě. Onemocnění souvisí s pestrými lokalizacemi děložní sliznice, zejména na ženských gonádách a vejcovodech, také na různých místech břišní a pánevní oblasti. Autor věnuje výraznou pozornost souvislosti endometriózy v pestré fenomenologii s různými dopady na rozvoj sexuálních poruch postižené ženy a na úvodu studie jsou také čtené poznatky o možnostech diagnostiky a terapie této nemoci.

Zajímavou se jeví kapitola, která velmi zasvěceně popisuje různé ženské sexuální dysfunkce a problémy. Uvádí se zde, že častou emoční poruchou, vázanou s endometriózou, je deprese.

Pozornost je v testu věnovaná také disociativním symptomům studovaného onemocnění.

Výzkum:

Předkládán je popis poměrně velkého souboru 92 žen s endometriózou. Tyto ženy byly kontaktovány v Praze v Sexuologickém ústavu a také v soukromé gynekologicko-porodnické klinice Meda. V plzni pak na sexuologické sekci Psychiatrické kliniky FN Plzeň. Také pacientky z Baťovy nemocnice ve Zlíně, z gynekologicko-porodnické kliniky.

Ze 150 pacientek, které byly do výzkumu pozvány, zbylo autorovi uvedených 92. Tento soubor vykazuje věk v průměru 30,07 roků. Pacientky byly vyšetřeny vstupním gynekologickým způsobem. Navazoval pestrý soubor biochemických průzkumů včetně krevního obrazu, sledován byl lipidový metabolismus, funkce jater, glykemie i močovina a kreatinin. Zajímavé výsledky přinesl také rozbor hormonálních faktorů U většiny pacientek (N=89) provedeno vyšetření laparoskopické, u 3 pacientek laparotomie. Získaná data byla racionálně statisticky analyzována. Autor uvádí, že důležitým markerem endokrinním byl průkaz zvýšené hladiny androgenu jako významného projevu patologie endometria.

K vyšetření sexuálního života sledovaných pacientek byly použity mezinárodně uznané dotazníky.

Bez zajímavosti není ani výsledek testu na depresivní náladu (Beckova stupnice), který ukázal, že většina pacientek má depresi minimální, nebo žádnou (N=84). 8 pacientek bylo zařazeno do skupiny mírné deprese.

Část zkoumaných pacientek byla léčena konzervativně dienogestem (Visanne 2mg). Takto bylo léčeno 58 respondentek z popisovaného souboru. Výsledky jejich endokrinního a psychopatologického průzkumu autor interpretuje tak, že hlavním ukazatelem zde není stav deprese, nýbrž spíše úzkost, kterou prokazovaly výsledky testu HAM-A.

Získaná data nasvědčují tomu, že ženy s endometriózou jsou v riziku poruch psychosociálních a psychiatrické tísně. Předkládány jsou zvýšené hladiny prolaktinu ve vztahu k depresivním a anxiózním rozladám.

Téma, které autor zvolil, je nesporně aktuální a výsledky studie budou zajímat nejen gynekology, ale také psychiatry, sexuology a psychology. Předložená studie obsahuje celou řadu zajímavých výsledků a souvislostí. Na téma endometrióza a sexuální dysfunkce publikoval autor několik zajímavých prací, které vznikly ve spolupráci s několika odborníky gynekology, také s endokrinology. V přehledu literatury je citováno vícero než 60 zajímavých studií, většina z nich pak publikovaná v mezinárodních časopisech.

Práce je obsáhlá, je provázená kvalitními tabulkami a grafy, které názorně prezentují výsledky kvalifikovaných statistických výsledků.

Předložená habilitační práce dokazuje schopnost autora, shromáždit velký soubor zkoumaných respondentek, angažování kvalifikovaných spolupracovníků a kvalitně analyzovat získaná data, která mají v souhrnu zajímavý psychosomatický charakter. Není pochyb o tom, že autor prokazuje schopnost kvalitní vědecké práce v medicínských oborech, kterým je habilitační práce věnována.

Práci doporučuji k obhajobě a k udělení titulu docent autorovi zajímavé a pestré studie.

Praha 4. 4. 2022

doc. MUDr. Jiří Zvěřina, CSc.